

JURISPRUDENTIENIEUWSBRIEF • BESTUURSRECHT

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl

Telefoon 088 361 1020

Citeertitels JnB 2023

Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende onderwerpen:

Algemeen bestuursrecht	2
Handhaving	3
Omgevingsrecht	4
Wabo	4
Planschade	7
Natuurbescherming	9
Waterwet	9
Ziekte en arbeidsongeschiktheid	9
Werkloosheid	11
Sociale zekerheid overig	11
TOZO, NOW, TOFA	11
Bestuursrecht overig	12
AVG	12
Inburgering	13
Wegenverkeerswet	14
Wet basisregistratie personen	15
Wet openbaarheid van bestuur/Wet open overheid	16
Vreemdelingenrecht	20
Asiel	20
Richtlijnen en verordeningen	23

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes – elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel) rechtsgebied aangeboden. Door in de inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Algemeen bestuursrecht

JnB 2023, 227

MK ABRS, 15-03-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:1014](#)

Stichting Regionaal Instituut voor Nascholing en Opleiding in de geestelijke gezondheidszorg in Zuid-Nederland (hierna: RINO Zuid).

Awb 1:1 lid 1 aanhef en onder b

BESTUURSORGAAN. I.c. wordt geoordeeld dat RINO Zuid geen publieke taak uitoefent zodat hieraan niet de status van bestuursorgaan wordt ontleend. Er is niet voldaan aan het inhoudelijke en financiële vereiste. RINO Zuid verstrekt namelijk geen geldelijke uitkeringen of op geld waardeerbare voorzieningen aan Silver of andere zorgaanbieders. De beschikbaarheidsbijdrage wordt door NZa verstrekt aan Silver en andere zorgaanbieders voor opleidingen die onder andere bij RINO Zuid een opleiding volgen. Dat de opleidingen van psychologen van Silver alleen in aanmerking komen voor bekostiging via de beschikbaarheidsbijdrage als RINO Zuid Silver erkent als praktijkopleidingsinstelling maakt dit niet anders, omdat de bekostiging niet door RINO Zuid wordt gegeven.

JnB 2023, 228

MK ABRS, 15-03-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:1020](#)

college van burgemeester en wethouders van Teylingen.

Awb 8:86 lid 1

VOORLOPIGE VOORZIENING. Last onder dwangsom. Aan de voorzieningenrechter komt bij de toepassing van de bevoegdheid om onmiddellijk uitspraak te doen in de hoofdzaak aanzienlijke vrijheid toe. Verwijzing naar de uitspraak van de ABRS van 14 juli 2021, [ECLI:NL:RVS:2012:1527](#) (niet gepubliceerd op [www.Rechtspraak.nl](#)). I.c. had de voorzieningenrechter geen toepassing mogen geven aan artikel 8:86, eerste lid, van de Awb. De voorzieningenrechter heeft niet op juiste gronden aangenomen dat de last over de heggen geen onderwerp van het beroep vormde. Hierdoor is ook zijn conclusie dat nader onderzoek daarover redelijkerwijs niet kon bijdragen aan de beoordeling van de zaak, niet houdbaar.

JnB 2023, 229

MK ABRS, 15-03-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:1044](#)

college van gedeputeerde staten van Noord-Holland.

Awb 8:57, 8:68

ZITTING. Heropening onderzoek. I.c. bestaat geen grond voor het oordeel dat de rechtbank in strijd heeft gehandeld met artikel 8:68 en 8:57 van de Awb of dat zij de beginselen van een behoorlijke procesvoering heeft geschonden. De enkele omstandigheid dat de rechtbank [appellant sub 2] in de gelegenheid heeft gesteld op de brief van het college van gedeputeerde staten te reageren, betekent op zichzelf nog niet dat de rechtbank het onderzoek alleen al daarom moest heropenen. Deze reactie kan ook nodig zijn om goed te kunnen beoordelen of het onderzoek moet worden heropend en geeft dus op zichzelf geen grond voor het oordeel dat de brief dan ook bij de beoordeling van het beroep door de rechtbank zal worden betrokken. In dit geval heeft de rechtbank in de brief en de reactie van [appellant sub 2] daarop kennelijk geen aanleiding gezien het onderzoek te heropenen en ook

is niet gebleken dat de rechtbank de nieuwe informatie uit die brieven niettemin bij haar oordeel heeft betrokken.

[Naar inhoudsopgave](#)

Handhaving

JnB 2023, 230

MK ABRS, 15-03-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:1050](#)

college van burgemeester en wethouders van Hellendoorn.

Bouwbesluit 2012 2.90 lid 1

HANDHAVING. DWANGSOM. BOUWBESLUIT. OVERTREDING. Louter een verwachting dat de brandwerendheid met betrekking tot de scheidende functie van de onderzochte vloerconstructie niet voldoet, is onvoldoende om daar een handhavingsbesluit op te baseren. I.c. wordt geoordeeld dat het college ten onrechte een overtreding heeft aangenomen op basis van een rapport waaraan slechts veronderstellingen ten grondslag liggen.

[...] Bij besluit van 20 februari 2020 heeft het college het door [appellant] daartegen gemaakte bezwaar gegrond verklaard, de motivering van het besluit van 1 oktober 2019 aangevuld en [appellant] gelast om binnen uiterlijk 8 weken na dagtekening van het besluit van 20 februari 2020 maatregelen te nemen in het pand op het perceel zodat wordt voldaan aan artikel 2.90 van het Bouwbesluit 2012.

[...] Overtreding

[...] 6.5. Anders dan de rechtbank is de Afdeling van oordeel dat het college, door aan het besluit van 20 februari 2020 het rapport van Efectis ten grondslag te leggen, niet aannemelijk heeft gemaakt dat sprake is van een overtreding van artikel 2.90 van het Bouwbesluit 2012. Daartoe overweegt de Afdeling dat in het rapport van Efectis weliswaar is geconcludeerd dat de verwachting is dat de brandwerendheid met betrekking tot de scheidende functie van de vloerconstructie geen 20 minuten bedraagt maar dat daarmee dit niet feitelijk is vastgesteld. In het rapport staat dat de vloerconstructie bestaat uit Perfora stenen. Dat zijn keramische holle stenen die aan de bovenzijde worden voorzien van een druklaag met in de voegen een wapening van staal. Testgegevens van deze vloer zijn niet bekend. Niet bekend is hoe lang de originele vorm van de vloer gehandhaafd blijft bij brand. Mogelijk zal het onderste materiaal van de vloer in dat geval wegvallen waardoor de holle ruimten zullen worden aangestraald. Als het onderste deel verdwenen is, zal de stabiliteit van deze vloer naar de verwachting van Efectis worden verzwakt. Wat dit verder voor gevolgen heeft is volgens Efectis onbekend. Met betrekking tot de aangebrachte brandwerende afwerkingen op de doorvoeringen staat in het rapport dat deze niet zijn beproefd in een holle keramische vloer. Volgens Efectis betreft het hier verder samengestelde constructies die niet één op één zo zijn beproefd, er zijn dus niet overall testrapporten van aanwezig. Weliswaar kan worden aangenomen dat, zoals Efectis ter zitting heeft toegelicht, een test van de brandwerendheid van de constructie ook niet goed mogelijk is, omdat daarvoor een aanzienlijke oppervlakte van het desbetreffende materiaal nodig, maar niet beschikbaar is, maar dat neemt niet weg dat louter een verwachting dat de constructie niet voldoet, onvoldoende is om daar een handhavingsbesluit op te baseren. Naar het oordeel van de Afdeling heeft het college ten onrechte een overtreding aangenomen op basis van een rapport waaraan slechts veronderstellingen ten grondslag liggen. Het college heeft het besluit van 20 februari 2020

dan ook niet kunnen baseren op het rapport van Efectis van 14 februari 2020. Het college heeft ook geen andere onderzoeken uitgevoerd of zich gebaseerd op andere stukken waaruit blijkt dat sprake is van een overtreding van artikel 2.90 van het Bouwbesluit 2012. Ook uit het controlerapport van de op 5 oktober 2018 uitgevoerde controle en de brief van 7 februari 2019, waarnaar het college heeft verwezen in het besluit van 1 oktober 2019, blijkt onvoldoende dat sprake is van een overtreding van artikel 2.90 van het Bouwbesluit 2012. Onder deze omstandigheden was het college niet bevoegd om aan [appellant] een last onder dwangsom op te leggen. De rechtbank heeft dat niet onderkend. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Omgevingsrecht

Wabo

JnB 2023, 231

ABRS, 08-03-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:940](#)

college van burgemeester en wethouders van Amsterdam.

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 3:40, 3:41, 3.18, 4:20a, 4:20b, 4:20c

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1, 2.12, 3.8, 3.9, 3.10

Besluit omgevingsrecht (Bor) bijlage II, artikel 4 aanhef en onderdeel 11

Verordening op het Binnenwater 2010 (Vob 2010)

WABO. TIJDELIJKE OMGEVINGSVERGUNNING. Weigering tijdelijke omgevingsvergunning voor het innemen van ligplaatsen met diverse vaartuigen op diverse locaties in de Boerenwetering in Amsterdam. I.c. wordt geoordeeld dat de aangevraagde activiteit valt onder artikel 4, aanhef en onderdeel 11, van bijlage II van het Bor. Het is feitelijk mogelijk en aannemelijk dat de aangevraagde activiteit zonder onomkeerbare gevolgen na twee jaar kan worden beëindigd. Eerder illegaal gebruik staat niet aan verlening in de weg. Verwijzing naar **ABRS 16-08-2017, [ECLI:NL:RVS:2017:2212](#). I.c. is de aangevraagde omgevingsvergunning van rechtswege gegeven.**

[...] Bij besluit van 7 mei 2021 heeft het college geweigerd aan Smidtje een tijdelijke omgevingsvergunning te verlenen voor het innemen van ligplaatsen met diverse vaartuigen op diverse locaties in de Boerenwetering in Amsterdam.

[...] 6.2. De Afdeling overweegt dat Smidtje terecht betoogt dat de door haar aangevraagde activiteit valt onder artikel 4, aanhef en onderdeel 11, van bijlage II van het Bor. Volgens vaste rechtspraak is vereist dat het feitelijk mogelijk en aannemelijk moet zijn dat de vergunde activiteit zonder onomkeerbare gevolgen kan worden beëindigd. Zie bijvoorbeeld de uitspraken van 29 november 2017, [ECLI:NL:RVS:2017:3276](#), en 4 april 2018, [ECLI:NL:RVS:2018:1112](#). De door Smidtje aangevraagde activiteit kan naar het oordeel van de Afdeling zonder onomkeerbare gevolgen worden beëindigd. In dit geval gaat het slechts om het gebruik van plekken in het water voor ligplaatsen van passagiersschepen. Tussen partijen is niet in geschil dat de passagiersschepen waarvoor vergunning is aangevraagd, momenteel allemaal in gebruik zijn en hun locaties iedere dag verlaten om te gaan varen. Gelet hierop is het feitelijk mogelijk en aannemelijk dat de aangevraagde activiteit zonder onomkeerbare gevolgen na twee jaar kan worden beëindigd. De omstandigheid dat

Smidtje momenteel zonder vergunningen passagiersschepen aanlegt en dat dat volgens het college niet wenselijk is omdat het niet strookt met huidig en toekomstig beleid, staat los van het antwoord op de vraag onder welke procedure de aangevraagde activiteit valt. Eerder illegaal gebruik staat niet aan verlening van een tijdelijke vergunning op grond van artikel 4, aanhef en onderdeel 11, van bijlage II van het Bor in de weg (zie ter vergelijking de uitspraak van de Afdeling van 16 augustus 2017, [ECLI:NL:RVS:2017:2212](#)). Volgens het college heeft Smidtje de aanvraag gedaan in de hoop op toewijzing van ligplaatsen voor al haar vaartuigen onder het nieuwe beleid, zodat van een voornemen tot daadwerkelijk vertrek volgens het college geen sprake is. Deze omstandigheid is ook niet van belang voor de beoordeling of het college met toepassing van artikel 4, aanhef en elfde lid, van bijlage II van het Bor omgevingsvergunning kan verlenen voor de duur van twee jaar. Als blijkt dat Smidtje de ligplaatsen niet verlaat na het einde van de aangevraagde termijn van twee jaar, kan het college handhavend optreden.

6.3. Omdat de door Smidtje aangevraagde activiteit valt onder de in artikel 4, aanhef en onderdeel 11, van bijlage II van het Bor omschreven bevoegdheid, is de reguliere voorbereidingsprocedure van toepassing en niet, zoals de rechtbank heeft overwogen, de uitgebreide voorbereidingsprocedure. De aanvraag is ingekomen bij het college op 19 augustus 2020. Het besluit van 7 mei 2021 is genomen na de voor de reguliere voorbereidingsprocedure geldende termijn van acht weken. Dat betekent dat het college niet binnen de voor die procedure geldende termijn op de aanvraag heeft beslist. Gelet op het bepaalde in artikel 3.9, derde lid, van de Wabo gelezen in verbinding met artikel 4:20b, eerste lid, van de Awb is de aangevraagde omgevingsvergunning daarom van rechtswege gegeven. Het college heeft deze beschikking ten onrechte niet overeenkomstig artikel 4:20c, eerste lid, van de Awb bekendgemaakt. Het college was daarom niet meer bevoegd om alsnog de aangevraagde vergunning te weigeren. De rechtbank heeft dit niet onderkend. De overige door Smidtje aangevoerde hogerberoepsgronden behoeven geen bespreking. [...]

JnB 2023, 232

Voorzieningenrechter Rechtbank Midden-Nederland, 09-03-2023, [ECLI:NL:RBMNE:2023:1048](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Dronten (het college), verweerder.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.12 lid 1 aanhef en onder a onder 2°

Besluit omgevingsrecht (Bor) Bijlage II, artikel 4 lid 9

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. SPUITZONE. Omgevingsvergunningen voor het huisvesten van arbeidsmigranten. I.c. wordt geoordeeld dat het bestreden besluit onzorgvuldig is voorbereid en niet deugdelijk is gemotiveerd. Het onderzoek van [onderzoeksbureau] waarbij gebruik gemaakt is van het verspreidingsmodel van de European Safety Authority (het EFSA-model) kan niet worden gebruikt om een verkleining van de spuitzones te onderbouwen. Uit de recente rechtspraak van de Afdeling volgt, na advies van de Stichting Advisering Bestuursrechtspraak voor Milieu en Ruimtelijke Ordening (de STAB), dat het EFSA-model niet geschikt is om spuitzones in het kader van een goede ruimtelijke ordening te beoordelen. Verwijzing naar ABRS 19-10-2022, [ECLI:NL:RVS:2022:3023](#) en 23-11-2022, [ECLI:NL:RVS:2022:3387](#).

JnB 2023, 233

MK ABRS, 08-03-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:919](#)

college van burgemeester en wethouders van Bergen (NH), verweerder.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.12 lid 1 aanhef en onder a onder 3o

Wet basisregistratie adressen en gebouwen (Wet BAG)

Wet ruimtelijke ordening (Wro) 3.30

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. WET BAG. HUISNUMMERBESLUIT.

COÖRDINATIEREGELING. Uit de tekst van artikel 3.30, eerste lid, van de Wro noch uit de wetsgeschiedenis en de totstandkoming daarvan blijkt dat de te coördineren besluiten afzonderlijk uitsluitend ruimtelijke besluiten dienen te zijn. Wel brengt een redelijke uitleg van dit artikel, in het licht van het doel ervan, met zich dat het inzetten van de gemeentelijke coördinatie­regeling erop is gericht dat de te coördineren besluiten afzonderlijk nodig zijn voor de realisatie van een ruimtelijk project of daaraan bijdragen. I.c. heeft het college er niet voor mogen kiezen om het besluit waarbij het college de omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.12, eerste lid, aanhef en onder a, onder 3o, van de Wabo heeft verleend, gecoördineerd met het huisnummerbesluit voor te bereiden en bekend te maken.

[...] 3. Het besluit tot verlening van de omgevingsvergunning en het huisnummerbesluit zijn gecoördineerd voorbereid en bekendgemaakt met toepassing van de gemeentelijke coördinatie­regeling van paragraaf 3.6.1 van de Wro.

[...] 7.2. De Afdeling stelt voorop dat de in paragraaf 3.6.1 van de Wro opgenomen gemeentelijke coördinatie­regeling tot doel heeft om de procedures rondom de voor de verwezenlijking van ruimtelijk beleid benodigde zogenoemde start- dan wel uitvoeringsbesluiten te stroomlijnen. Uit de tekst van artikel 3.30, eerste lid, van de Wro noch uit de wetsgeschiedenis en de totstandkoming daarvan blijkt dat de te coördineren besluiten afzonderlijk uitsluitend ruimtelijke besluiten dienen te zijn. Wel brengt een redelijke uitleg van dit artikel, in het licht van het doel ervan, met zich dat het inzetten van de gemeentelijke coördinatie­regeling erop is gericht dat de te coördineren besluiten afzonderlijk nodig zijn voor de realisatie van een ruimtelijk project of daaraan bijdragen. Toegepast op deze zaak betekent dat het volgende.

In dit geval dienen de afzonderlijke besluiten voor de toepassing van de gemeentelijke coördinatie­regeling nodig te zijn voor of bij te dragen aan de realisering van het onderhavige bouwplan. Niet valt in te zien dat een huisnummerbesluit nodig is voor een ruimtelijk project of daaraan op enigerlei wijze bijdraagt in de hier bedoelde zin. Daarbij is van belang dat het nemen van een huisnummerbesluit geschiedt op basis van andere motieven dan het verlenen van een omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan (zie onder meer de uitspraak van de Afdeling van 31 mei 2017, [ECLI:NL:RVS:2017:1442](#), onder 9.1). Een huisnummerbesluit behelst niet meer dan het toekennen van een eigen nummeraanduiding aan een verblijfsobject om de identiteit van een verblijfsobject te bepalen (zie onder meer de uitspraak van de Afdeling van 6 juni 2018, [ECLI:NL:RVS:2018:1859](#), onder 4.2). Aan een huisnummer worden ook geen rechten of verwachtingen ontleend met betrekking tot het planologisch regime dat op de betrokken bebouwing van toepassing is (zie onder meer de uitspraak van de Afdeling van 24 februari 2010, [ECLI:NL:RVS:2010:BL5321](#), onder 2.4). Dat bij nieuwbouw altijd een huisnummerbesluit genomen dient te worden, zoals het college aanvoert, leidt niet tot een ander oordeel, omdat de noodzakelijkheid hiervan samenhangt met de dwingende formulering van de Wet BAG en niet met de mogelijkheid om het bouwplan te verwezenlijken. De stelling van het college dat in de uitspraak van de Afdeling van 1 maart 2017, [ECLI:NL:RVS:2017:540](#), de toepassing van de gemeentelijke coördinatie­regeling op onder meer een niet-ruimtelijk besluit, te weten, een besluit tot verlening van een objectvergunning voor het plaatsen van bouwhekken, deels in de openbare ruimte, met daarop projectinformatie over sloop- en nieuwbouw en het ophangen van borden aan lantaarnpalen in de

openbare ruimte met projectinformatie en eventuele omleidingsroutes, onaangetast is gebleken, wat daar van zij, kan het college evenmin baten. Dit geldt alleen al omdat de Afdeling in die uitspraak geen oordeel heeft gegeven over de rechtmatigheid van de toepassing van de gemeentelijke coördinatie-regeling, anders dan in de voorliggende zaak aan de orde is. Overigens heeft een huisnummerbesluit een andere wettelijke grondslag en een ander doel dan een objectvergunning. Alles bijeengenomen kan aan het huisnummerbesluit niet het gewicht worden toegekend dat het college daaraan in het kader van de toepassing van de gemeentelijke coördinatie-regeling toegekend wil zien. De betekenis van de Praktijkhandleiding BAG kan verder in het midden blijven. Ook het verwijt dat de Stichting het college maakt, namelijk, dat het objectnummerbesluit er aan de spreekwoordelijke haren bij is gesleept om tot toepassing van de gemeentelijke coördinatie-regeling te kunnen komen, kan onbesproken blijven. De Afdeling acht het voorbereiden en bekendmaken van een huisnummerbesluit met toepassing van de gemeentelijke coördinatie-regeling als bedoeld in artikel 3.30, eerste lid, van de Wro dan ook onjuist.

7.3. De conclusie is dat het college er niet voor heeft mogen kiezen om het besluit van 4 november 2021, waarbij het college de omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.12, eerste lid, aanhef en onder a, onder 3o, van de Wabo heeft verleend, gecoördineerd met het huisnummerbesluit voor te bereiden en bekend te maken. Gelet hierop is ten onrechte toepassing gegeven aan de gemeentelijke coördinatie-regeling. [...]

JnB 2023, 234

MK Rechtbank Noord-Holland, 06-03-2023, [ECLI:NL:RBNHO:2023:1994](#)

gedeputeerde staten van Noord-Holland, verweerder.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht 2.6 lid 1, artikel 2.31 lid 1 onder b,

WABO-milieu. Verzoek om actualisatie omgevingsvergunning(en). I.c. hebben eisers aangevoerd dat zij een revisievergunningsprocedure nodig achten omdat de huidige werkwijze tot een onoverzichtelijk geheel van voorschriften leidt. Verweerder komt op grond van de tekst van artikel 2.6, eerste lid, Wabo beoordelingsvrijheid toe bij het bepalen of een revisievergunning dient te worden aangevraagd. Met zijn toelichting heeft verweerder voldoende uiteengezet op welke wijze geprobeerd wordt de vergunningvoorschriften van Tata Steel overzichtelijker en toegankelijk te maken en dat verweerder een revisievergunningsprocedure voor die herschikking, juist vanwege de lange duur van de procedure, daarvoor minder geschikt acht. Die motivering om geen gebruik te maken van de bevoegdheid uit artikel 2.6, eerste lid, Wabo wordt toereikend geacht.

Overige jurisprudentie Wabo-milieu:

- MK ABRS, 15-03-2023 ([ECLI:NL:RVS:2023:1044](#); zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje “Algemeen bestuursrecht” (JnB 2023, 229));

- MK Rechtbank Noord-Holland, 06-03-2023 ([ECLI:NL:RBNHO:2023:1996](#)).

[Naar inhoudsopgave](#)

Planschade

JnB 2023, 235

MK ABRS, 08-03-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:956](#)

college van burgemeester en wethouders van Hof van Twente.

Wet ruimtelijke ordening 6.1

PLANSCHADE. COMPENSATIE IN NATURA. Hoewel het verrekenen van planologische voor- en nadelen uit hetzelfde planologische regime in beginsel aanvaardbaar is, betekent het in dit geval dat compensatie voor het vervallen van de mogelijkheid een bed & breakfast te exploiteren - in natura of in geld - nu onzeker is. I.c. is niet voldaan aan de maatstaf voor compensatie in natura. Verwijzing naar de overzichtspraak ABRS 28-09-2016 onder 5.41 en verder, [ECLI:NL:RVS:2016:2582](#).

[...] 12.1. Tegemoetkoming in planschade kan in voorkomende gevallen bestaan uit compensatie in natura, in welk geval schadevergoeding in geld achterwege kan blijven, omdat tegemoetkoming in de schade anderszins is verzekerd. De voorkeur van degene die schade lijdt voor een bepaalde wijze van compenseren is daarbij niet doorslaggevend. Het bestuursorgaan mag bij het tegemoetkomen in de schade uitgaan van de wijze van compenseren die de laagste kosten met zich brengt. Het is niet noodzakelijk dat de schade reeds ten tijde van het ontstaan daarvan in natura is gecompenseerd. Het gaat er om of ten tijde van de beslissing op het verzoek om tegemoetkoming in planschade die tegemoetkoming voldoende anderszins is verzekerd. Bij compensatie in natura is voorafgaande vaststelling van de schade in geld niet noodzakelijk.

Wanneer het, gelet op de planologische procedures die moeten worden gevoerd ten behoeve van het planologische regime dat voorziet in compensatie in natura, niet geheel zeker is of dit planologische regime in werking zal treden, betekent dit niet zonder meer dat compensatie in natura zinledig is, indien het bestuursorgaan zodanige toezeggingen heeft gedaan dat de onzekerheid over de planologische procedures voldoende is ondervangen.

Daarbij komt in voorkomende gevallen betekenis toe aan de omstandigheid dat met deze toezeggingen met voldoende zekerheid vaststaat dat, mocht blijken dat compensatie in natura niet tot stand kan worden gebracht, de hoogte van het alsnog uit te betalen bedrag na inwinning van advies bij ter zake kundige, onafhankelijke planschadeadviseurs zal worden vastgesteld en dat dit bedrag zal worden vermeerderd met de wettelijke rente vanaf de dag van de ontvangst van de aanvraag.

Compensatie in natura kan bij planschade in de vorm van waardevermindering ten gevolge van een wijziging van het planologische regime van de onroerende zaak van de aanvrager (de zogenoemde directe planschade) onder meer bestaan uit een herstel van de door een wijziging van het planologische regime weggevalen bouw- of gebruiksmogelijkheid. In dat geval kan tegemoetkoming in geld achterwege blijven omdat de (tegemeetkoming in) schade anderszins is verzekerd.

Zie de overzichtspraak van de Afdeling van 28 september 2016 onder 5.41 en verder, [ECLI:NL:RVS:2016:2582](#).

[...] 12.4. Het voorgaande komt erop neer dat het college heeft besloten een nieuw bestemmingsplan voor het perceel van [appellante] in procedure te brengen, waarin de eerdere omissie wordt hersteld en alsnog is bepaald dat zij op haar perceel een bed & breakfast mag exploiteren. Het college heeft verder besloten dat als het planologisch regime dat een bed & breakfast op het perceel mogelijk maakt niet uiterlijk op 19 mei 2025 onherroepelijk is, een deskundige alsnog de schade zal vaststellen en, als [appellante] planschade lijdt, het college haar een tegemoetkoming in planschade, vermeerderd met de wettelijke rente, zal toekennen.

Daarbij heeft het college echter ook besloten dat bij het bepalen van de omvang van de schade planologische voor- en nadelen met elkaar zullen worden verrekend. Hoewel het verrekenen van planologische voor- en nadelen uit hetzelfde planologische regime in beginsel aanvaardbaar is,

betekent het in dit geval dat compensatie voor het vervallen van de mogelijkheid een bed & breakfast te exploiteren - in natura of in geld - nu onzeker is. Niet acceptabel is dat wellicht tot na 19 mei 2025 onzekerheid bestaat over de vraag of de schade als gevolg van het vervallen van de mogelijkheid een bed & breakfast te exploiteren zal worden gecompenseerd. In zoverre voldoet het besluit van 19 mei 2022 niet aan de hiervoor onder 12.1 vermelde maatstaf. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Natuurbescherming

JnB 2023, 236

Voorzieningenrechter Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 23-02-2023,

[ECLI:NL:RBZWB:2023:1244](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Tholen, verzoeker.

Wet natuurbescherming (Wnb) 1.11, 3.5

NATUURBESCHERMING. HANDHAVING. ZORGPLICHT. In dit geval heeft verweerder de zorgplicht gebruikt om preventief handhavend op te treden tegen handelen van verzoeker (grondwerkzaamheden) dat volgens verweerder nadelige gevolgen kan veroorzaken voor de rugstreeppad, om overtreding van artikel 3.5 van de Wnb te voorkomen. De voorzieningenrechter is van oordeel dat verweerder op 8 november 2022 redelijkerwijs terecht heeft vastgesteld dat sprake was van een overtreding van de zorgplicht uit artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Verweerder heeft echter redelijkerwijs niet kunnen besluiten tot het terstond stilleggen van de werkzaamheden.

[Naar inhoudsopgave](#)

Waterwet

Jurisprudentie Waterwet:

- MK ABRS, 15-03-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:1043](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Ziekte en arbeidsongeschiktheid

JnB 2023, 237

MK CRvB, 15-03-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:477](#)

Raad van bestuur van het Uww.

Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen

WIA. MEDISCHE AFZAKKER. Betrokkene heeft niet voldoende onderbouwd dat aan de urenvermindering met ingang van 1 januari 2017 een objectief medische noodzaak ten grondslag lag. De rechtbank heeft ten onrechte geoordeeld dat betrokkene aangemerkt moet worden als een medische afzaker. Aangevallen uitspraak vernietigd.

JnB 2023, 238

MK CRvB, 15-03-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:471](#)

Raad van bestuur van het Uvw.

Werkloosheidswet (WW) 33

Wet WIA 13

Dagloonbesluit werknemersverzekeringen (Dagloonbesluit) 15

Beleidsregels voorschotverstrekking WW 2015, Stcrt. 2015, 17022 (Beleidsregels)

WET WIA. DAGLOON. De Raad ziet geen aanleiding om artikel 15 van het Dagloonbesluit dan wel andere bepalingen van het Dagloonbesluit buiten toepassing te laten wegens strijd met het beginsel van een evenredige belangenafweging.

Het standpunt van appellante dat het Uvw ten onrechte niet heeft onderzocht of de problematiek van het eerste aangiftetijdvak had kunnen worden opgelost door automatische voorschotverlening op de WW-uitkering leidt niet tot een ander oordeel. De Beleidsregels voorschotverstrekking WW 2015 bevat onder meer de eis dat voorschot wordt aangevraagd. Ambtshalve verstrekking van voorschotten is voorbehouden aan uitkeringen op grond van hoofdstuk IV van de WW. Verder volgt noch uit de Beleidsregels noch anderszins dat het Uvw verplicht is een betrokkene te wijzen op de mogelijkheid om een voorschot aan te vragen. De knelpuntenbrief van 3 juni 2021 en de brief van de minister van SZW van 10 maart 2022 dateren van enkele jaren na het bestreden besluit zodat die reeds om die reden niet bij de beoordeling over het verstrekken van een voorschot konden worden betrokken. De Raad merkt nog op dat op het moment van toekenning van een WW-uitkering nog in het geheel niet vaststaat dat door het niet verlenen van een voorschot een nadeel voor de hoogte van een mogelijk toekomstige WIA-uitkering zal optreden.

Aangevallen uitspraak bevestigd.

JnB 2023, 239

MK CRvB, 09-03-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:445](#)

college van burgemeester en wethouders van Enschede, appellante.

Raad van bestuur van het Uvw.

Burgerlijk Wetboek (BW) 7:670, 7:673, 7:673e

COMPENSATIE TRANSITIEVERGOEDING. WSW-WERKGEVER. Het standpunt van het Uvw dat niet wordt voldaan aan de in artikel 7:673e, eerste lid, aanhef en onder a, ten eerste van het BW neergelegde voorwaarde voor compensatie van de betaalde transitievergoedingen aan de achttien voormalig werknemers en dat de aanvragen om compensatie daarom moeten worden afgewezen, wordt onderschreven. De rechtbank heeft terecht geoordeeld dat de situatie van appellante als Wsw-werkgever niet een bijzondere omstandigheid oplevert op grond waarvan artikel 7:673e, eerste lid, van het BW hier buiten toepassing moet worden gelaten. Aangevallen uitspraak bevestigd.

JnB 2023, 240

MK Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 07-03-2023, [ECLI:NL:RBZWB:2023:1460](#)

Raad van bestuur van het Uvw.

Burgerlijk Wetboek (BW) 7:673e

Regeling compensatie transitievergoeding (Regeling) 2

COMPENSATIE TRANSITIEVERGOEDING. AANVRAAGTERMIJN. De rechtbank acht de door eiseres geschetste omstandigheden, in onderling verband en samenhang gezien, dusdanig bijzonder dat het UWV naar haar oordeel in dit geval niet had mogen vasthouden aan strikte toepassing van artikel 2, aanhef en onder b, van de Regeling, omdat die toepassing voor eiseres onevenredig nadelige gevolgen heeft, in relatie tot de met het toepassen van de termijn beoogde doelen. Daarbij neemt de rechtbank in aanmerking dat het UWV het beoogde doel en het daarmee verbonden belang van het UWV bij strikte toepassing van de termijn van zes maanden niet nader heeft toegelicht. Het UWV had eiseres daarom niet mogen tegenwerpen dat zij haar aanvraag om compensatie niet binnen de in artikel 2, aanhef en onder b, van de Regeling genoemde termijn heeft ingediend. Deze bepaling had het UWV bij het bestreden besluit buiten toepassing moeten laten.

[Naar inhoudsopgave](#)

Werkloosheid

JnB 2023, 241

MK CRvB, 15-03-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:479](#)

Raad van bestuur van het Uuw.

Burgerlijk Wetboek (BW) 7:610

Werkloosheidswet (WW) 5

Besluit aanwijzing gevallen waarin arbeidsverhouding als dienstbetrekking wordt beschouwd (Besluit van 24 december 1986, houdende vaststelling van een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 5 van de WAO, artikel 5 van de ZW en artikel 5 van de WW)

WERKLOOSHEID. DIENSTBETREKKING. ZORGOVEREENKOMST MET ECHTGENOTE. Naar het oordeel van de Raad blijkt uit zowel de bedoeling van partijen, de inhoud van de zorgovereenkomst als uit de wijze waarop appellant en zijn echtgenote daaraan uitvoering hebben gegeven dat de arbeidsverhouding tussen appellant en zijn echtgenote in overwegende mate werden beheerst door hun familieverhouding. Er is daarom geen sprake van een gezagsverhouding en niet kan worden geoordeeld dat appellant 'in dienst van' zijn echtgenote was. Tussen appellant en zijn echtgenote was daarom geen sprake van een arbeidsovereenkomst als bedoeld in artikel 7:610 van het Burgerlijk Wetboek. De arbeidsverhouding is voorts niet als fictieve dienstbetrekking als bedoeld in artikel 5 van de WW aan te merken. Beroep op vertrouwensbeginsel slaagt niet. Aangevallen uitspraak bevestigd.

[Naar inhoudsopgave](#)

Sociale zekerheid overig

TOZO, NOW, TOFA

JnB 2023, 242

MK Rechtbank Overijssel, 09-03-2023, [ECLI:NL:RBOVE:2023:868](#)

[naam vennootschap] B.V., uit [vestigingsplaats], eiseres;
minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, namens deze de Raad van bestuur van het
Uwv, verweerder.

Eerste Noodmaatregel Overbrugging voor behoud van Werkgelegenheid (NOW 1)

NOW. DEFINITIEVE BEREKENING TEGEMOETKOMING. HERO-SUBSIDIE.

De rechtbank is van oordeel dat verweerder terecht de Hero-subsidie tot de omzet, zoals bedoeld in de NOW-1, heeft gerekend. Ongegrond beroep.

[Naar inhoudsopgave](#)

Bestuursrecht overig

AVG

JnB 2023, 243

MK ABRS, 15-03-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:1046](#)

burgemeester van Amsterdam.

Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en fundamentele vrijheden (hierna: EVRM) 6, 10

Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG) 9, 10, 85, 87

Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) 10

AVG. WOB. JOURNALISTIEKE EXCEPTIE. Een beroep op artikel 85 AVG kan er niet toe leiden dat de absolute weigeringsgrond van artikel 10, eerste lid, aanhef en onder d, van de Wob bij aanvragen van journalisten buiten toepassing moet blijven.

[...] 2. [appellant] heeft verzocht om openbaarmaking van documenten die betrekking hebben op het volgende: [...]

[...] 3. Naar aanleiding van het verzoek heeft de burgemeester 115 documenten gevonden. Bij besluit van 19 oktober 2018 heeft de burgemeester een deel van de gevraagde documenten geheel of gedeeltelijk openbaar gemaakt en de openbaarmaking van de rest van de informatie geweigerd. Bij besluit van 25 juli 2019 heeft de burgemeester het door [appellant] daartegen gemaakte bezwaar gegrond verklaard en alsnog een deel van de informatie openbaar gemaakt. [...]

[...] Mist artikel 10, eerste lid, aanhef en onder d, van Wob toepassing wegens de journalistieke exceptie?

[...] 8.3. De AVG strekt tot bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens. In artikel 9 en 10 van de AVG zijn de voorwaarden neergelegd voor de verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens en van persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten. In Nederland zijn de voorwaarden voor deze bijzondere persoonsgegevens niet van toepassing op de verwerking van deze gegevens, voor zover deze verwerking noodzakelijk is voor het journalistieke doel. Dat is het gevolg van de afweging die Nederland heeft gemaakt tussen de bescherming van persoonsgegevens en de journalistieke vrijheid. In artikel 43 UAVG is op deze wijze uitvoering gegeven aan artikel 85 van de AVG.

De Wob regelt de verplichting van de overheid om al dan niet op verzoek informatie openbaar te maken. Wanneer het bij de verzochte informatie gaat om bijzondere persoonsgegevens, blijft de openbaarmaking op grond van artikel 10, eerste lid, aanhef en onder d, van de Wob achterwege,

tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt. De Wob kent geen bijzondere (ruimere) regeling voor het verstrekken van informatie aan journalisten. Anders dan [appellant] veronderstelt, verplicht artikel 85 van de AVG ook niet tot een ruimere regeling. In deze bepaling, die gericht is aan de lidstaten, heeft regeling gevonden dat de regels in de wetgeving van de lidstaten betreffende de vrijheid van meningsuiting en van informatie, met inbegrip van journalistieke uitdrukkingsvormen, in overeenstemming moeten worden gebracht met het recht op bescherming van persoonsgegevens uit hoofde van deze verordening (vergelijk (153) van de considerans).

De in artikel 43 van de UAVG neergelegde uitzondering voor de journalistieke verwerking van bijzondere gegevens, maakt dat niet anders. Journalisten mogen bijzondere persoonsgegevens op grond van deze bepaling verwerken (publiceren) zonder aan de voorwaarden van de AVG te moeten voldoen, maar dat staat los van Wob-verzoeken die erop zien om toegang tot dergelijke gegevens te krijgen. Bijzondere persoonsgegevens mogen in het kader van Wob-verzoeken niet verstrekt worden tenzij dat kennelijk de persoonlijke levenssfeer niet raakt. De Wob en de UAVG bieden geen grond voor het oordeel dat dit niet geldt bij aanvragen van journalisten.

Artikel 85 van de AVG regelt evenmin de toegang van journalisten tot bijzondere persoonsgegevens. Anders dan [appellant] betoogt, kan een beroep op dit artikel er daarom niet toe leiden dat de absolute weigeringsgrond van artikel 10, eerste lid, aanhef en onder d, van de Wob bij aanvragen van journalisten buiten toepassing moet blijven.

[...]

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Wet openbaarheid van bestuur/Wet open overheid" (JnB 2023, 247).

[Naar inhoudsopgave](#)

Inburgering

JnB 2023, 244

MK ABRS, 15-03-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:975](#)

minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Richtlijn 2011/95 1, 34

Awb 3:4, 5:46

Wet inburgering 3, 6, 7, 7b, 16, 31, 32, 33

Besluit inburgering 2.8a, 4.1a, 4.2, 4.6, 4.9, 4.13

Regeling inburgering 3.1

Vw 2000

INBURGERING. Prejudiciële vragen aan HvJEU over Nederlands inburgeringsstelsel.

Inleiding

1. Deze verwijzingsuitspraak gaat over de uitleg van artikel 34 van richtlijn 2011/95/EU (PB 2011, L 337, hierna: de Kwalificatierichtlijn). Dit artikel verplicht de lidstaten om personen die internationale bescherming genieten, toegang tot integratieprogramma's te bieden of te zorgen voor de omstandigheden waaronder de toegang tot dergelijke programma's gewaarborgd is. In het Nederlandse systeem zijn personen die internationale bescherming genieten (hierna: asielstatushouders), verplicht een inburgeringsexamen te behalen. Zij moeten de kosten voor de

integratieprogramma's zelf betalen, maar zij kunnen hier een overheidslening van maximaal € 10.000,00 voor afsluiten. Als zij het inburgeringsexamen binnen de (eventueel verlengde) inburgeringstermijn behalen, wordt die schuld kwijtgescholden. Als zij het inburgeringsexamen niet op tijd halen, legt de minister hun een bestuurlijke boete op van maximaal € 1.250,00 en moeten zij de lening terugbetalen. [...]

Prejudiciële vragen

6. In het licht van het voorgaande, ziet de Afdeling aanleiding het Hof te verzoeken bij wijze van prejudiciële beslissing uitspraak te doen over de volgende vragen:

1. Moet artikel 34 van de Kwalificatierichtlijn zo worden uitgelegd dat het in de weg staat aan een nationale regeling zoals geregeld in artikel 7b van de Wet inburgering, op grond waarvan asielstatushouders de verplichting wordt opgelegd om, op straffe van een geldboete, een inburgeringsexamen te behalen?
2. Moet artikel 34 van de Kwalificatierichtlijn zo worden uitgelegd dat het in de weg staat aan een nationale regeling met als uitgangspunt dat asielstatushouders zelf de volledige kosten van de integratieprogramma's dragen?
3. Is het bij de beantwoording van de tweede vraag van belang dat asielstatushouders een overheidslening kunnen ontvangen om de kosten van de integratieprogramma's te betalen en deze lening wordt kwijtgescholden als zij op tijd hun inburgeringsexamen hebben behaald dan wel tijdig zijn vrijgesteld of ontheven van de inburgeringsplicht?
4. Als artikel 34 van de Kwalificatierichtlijn toestaat dat asielstatushouders een verplichting wordt opgelegd om, op straffe van een geldboete, een inburgeringsexamen te behalen en toestaat dat asielstatushouders de volledige kosten van de integratieprogramma's dragen, doet dan de hoogte van de terug te betalen lening al dan niet samen met de boete afbreuk aan de verwezenlijking van het doel en nuttig effect van artikel 34 van de Kwalificatierichtlijn?

Bij deze uitspraak heeft de Afdeling een [persbericht](#) uitgebracht.

[Naar inhoudsopgave](#)

Wegenverkeerswet

JnB 2023, 245

ABRS, 15-03-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:1024](#)

Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (het CBR).

Rijbewijsrichtlijn

Wegenverkeerswet 1994 111

Reglement rijbewijzen 25a, 97, 103

Regeling eisen geschiktheid 2000 (Regeling) 1, 2, bijlage paragraaf 7.3.1.1

WEGENVERKEERSWET 1994. RIJGESCHIKTHEID. Niet is in geschil dat bij [appellant] sprake is van OSAS (Obstructief Slaapapnoesyndroom (slaapapneu)) dat adequaat wordt behandeld. De Afdeling is van oordeel dat het CBR op grond van paragraaf 7.3.1.1 van de bijlage behorende bij de Regeling, hem voor het rijbewijs van groep 1 terecht rijgeschikt heeft verklaard voor een termijn van drie jaar. Dit is niet in strijd met Europese regelgeving. Voor zover [appellant] heeft aangevoerd dat de Nederlandse wetgeving zou kunnen worden aangepast, volgt de Afdeling het CBR in zijn standpunt dat het de taak van de wetgever is om

te beoordelen of de wet- en regelgeving moet worden aangepast. I.c. leiden de door [appellant] aangevoerde omstandigheden niet tot de conclusie dat paragraaf 7.3.1.1 van de bijlage behorende bij de Regeling buiten toepassing moet blijven wegens strijd met het evenredigheidsbeginsel.

[Naar inhoudsopgave](#)

Wet basisregistratie personen

JnB 2023, 246

ABRS, 15-03-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:1029](#)

college van burgemeester en wethouders van Hardenberg.

Wet basisregistratie personen

WET BASISREGISTRATIE PERSONEN. I.c. is het oordeel van de rechtbank dat niet kan worden uitgesloten dat [appellant] door afstamming of verblijf van hemzelf of van zijn ouders een nationaliteit heeft verkregen, te strikt in het licht van de genuanceerde toetsingsmaatstaf. Bepalend is of de staatloosheid buiten redelijke twijfel uit de brondocumenten en andere bewijsmiddelen volgt. Verwijzing naar ABRS, 4 mei 2022, [ECLI:NL:RVS:2022:1198](#).

[...] 1. [appellant] heeft een verzoek ingediend om de nationaliteit die van hem in de brp is geregistreerd te wijzigen van 'onbekend' in 'staatloos'. Bij het besluit van 6 augustus 2018 heeft het college het verzoek afgewezen. Het college heeft daarna het bezwaar ongegrond verklaard omdat [appellant] geen documenten heeft overgelegd met daarin een bewijs van afstamming. Volgens het college staat daardoor niet onomstotelijk vast dat de geregistreerde nationaliteit 'onbekend' onjuist is.

[...] Nuancering toetsingsmaatstaf

3.1. Bij uitspraak van 4 mei 2022, [ECLI:NL:RVS:2022:1198](#), heeft de Afdeling de rechtspraak genuanceerd, in die zin dat voor wijziging van in de brp geregistreerde gegevens niet langer is vereist dat onomstotelijk vaststaat dat de eerder geregistreerde gegevens feitelijk onjuist zijn.

Voortaan moet worden beoordeeld of buiten redelijke twijfel uit de overgelegde brondocumenten, zo nodig bezien in samenhang met de daaraan ten grondslag liggende nadere bewijsmiddelen, volgt dat de daarin vermelde persoonsgegevens juist zijn. Als dat het geval is, en het brondocument van een hogere orde is dan het document of de verklaring op grond waarvan de eerdere inschrijving heeft plaatsgevonden, worden de betreffende gegevens in de brp gewijzigd.

[...] Bewijslevering van afstamming

[...] 3.4. Vaststaat dat [appellant] uit alle drie de documentgroepen van de gedragslijn een of meer documenten heeft overgelegd. [appellant] heeft voor documentgroep b een uittreksel uit het burgerregister voor Arabische Palestijnen en een persoonlijk uittreksel van de burgerlijke stand overgelegd. De in documentgroep b genoemde documenten zijn volgens de gedragslijn in het algemeen geschikt om afstamming aan te tonen. Anders dan de rechtbank is de Afdeling van oordeel dat het college onvoldoende heeft gemotiveerd waarom de overgelegde documenten uit documentgroep b in dit geval onvoldoende gegevens bevatten over de afstamming. Op de zitting heeft het college gesteld dat beide documenten op hetzelfde oorspronkelijke document zijn gebaseerd. Het college heeft echter niet duidelijk gemaakt waarom dit eraan in de weg staat dat de documenten, anders dan waar de gedragslijn van uitgaat, geschikt zijn om de afstamming aan te tonen. [appellant] heeft in beroep ook een gewaarmerkte kopie van zijn geboorteakte overgelegd. Zoals hierboven is overwogen, zijn kopieën niet per definitie uitgesloten als brondocument. Op de

zitting heeft [appellant] toegelicht dat het niet mogelijk is om een originele geboorteakte over te leggen. Het college heeft op de zitting gesteld dat het wel eerder originele geboorteaktes heeft gezien, maar heeft dit verder niet concreet onderbouwd. Het oordeel van de rechtbank dat niet kan worden uitgesloten dat [appellant] door afstamming of verblijf van hemzelf of van zijn ouders een nationaliteit heeft verkregen, is te strikt in het licht van de genuanceerde toetsingsmaatstaf. Bepalend is of de staatloosheid buiten redelijke twijfel uit de brondocumenten en andere bewijsmiddelen volgt. Hier komt nog bij dat het college niet duidelijk heeft kunnen maken op welke manier [appellant] aannemelijk kan maken dat hij en zijn ouders niet in andere landen hebben verbleven. Het betoog slaagt. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Wet openbaarheid van bestuur/Wet open overheid

JnB 2023, 247

MK ABRS, 15-03-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:1046](#)

burgemeester van Amsterdam.

Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en fundamentele vrijheden (EVRM) 6, 10

Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) 9, 10, 85, 87

Wet openbaarheid van bestuur (Wob) 10

WOB. AVG. JOURNALISTIEKE EXCEPTIE. Een beroep op artikel 85 AVG kan er niet toe leiden dat de absolute weigeringsgrond van artikel 10, eerste lid, aanhef en onder d, van de Wob bij aanvragen van journalisten buiten toepassing moet blijven.

STEEKPROEF RECHTBANK. Onder omstandigheden kan het gerechtvaardigd zijn te volstaan met een steekproef. Verwijzing naar ABRS 01-12-2017, [ECLI:NL:RVS:2017:248](#). Het ligt in een dergelijke situatie - ingeval de beoordelingswijze punt van geschil is - op de weg van de rechtbank om aan te geven waarom een selectie is gemaakt en hoe die selectie is vormgegeven.

[...] 2. [appellant] heeft verzocht om openbaarmaking van documenten die betrekking hebben op het volgende: [...]

[...] 3. Naar aanleiding van het verzoek heeft de burgemeester 115 documenten gevonden. Bij besluit van 19 oktober 2018 heeft de burgemeester een deel van de gevraagde documenten geheel of gedeeltelijk openbaar gemaakt en de openbaarmaking van de rest van de informatie geweigerd. Bij besluit van 25 juli 2019 heeft de burgemeester het door [appellant] daartegen gemaakte bezwaar gegrond verklaard en alsnog een deel van de informatie openbaar gemaakt. Aan het besluit is een inventarisatielijst gehecht waarin alle documenten gegroepeerd zijn weergegeven, in die zin dat is aangegeven welk document bij welk onderdeel van het Wob-verzoek behoort. In de inventarislijst staat ook wat over elk afzonderlijk document is besloten. Bij de meeste documenten heeft de burgemeester meerdere weigeringsgronden toegepast.

[...] Mist artikel 10, eerste lid, aanhef en onder d, van Wob toepassing wegens de journalistieke exceptie?

[...] 8.3. De AVG strekt tot bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens. In artikel 9 en 10 van de AVG zijn de voorwaarden neergelegd voor de verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens en van persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten. In Nederland zijn de voorwaarden voor

deze bijzondere persoonsgegevens niet van toepassing op de verwerking van deze gegevens, voor zover deze verwerking noodzakelijk is voor het journalistieke doel. Dat is het gevolg van de afweging die Nederland heeft gemaakt tussen de bescherming van persoonsgegevens en de journalistieke vrijheid. In artikel 43 UAVG is op deze wijze uitvoering gegeven aan artikel 85 van de AVG.

De Wob regelt de verplichting van de overheid om al dan niet op verzoek informatie openbaar te maken. Wanneer het bij de verzochte informatie gaat om bijzondere persoonsgegevens, blijft de openbaarmaking op grond van artikel 10, eerste lid, aanhef en onder d, van de Wob achterwege, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt. De Wob kent geen bijzondere (ruimere) regeling voor het verstrekken van informatie aan journalisten. Anders dan [appellant] veronderstelt, verplicht artikel 85 van de AVG ook niet tot een ruimere regeling. In deze bepaling, die gericht is aan de lidstaten, heeft regeling gevonden dat de regels in de wetgeving van de lidstaten betreffende de vrijheid van meningsuiting en van informatie, met inbegrip van journalistieke uitdrukkingvormen, in overeenstemming moeten worden gebracht met het recht op bescherming van persoonsgegevens uit hoofde van deze verordening (vergelijk (153) van de considerans).

De in artikel 43 van de UAVG neergelegde uitzondering voor de journalistieke verwerking van bijzondere gegevens, maakt dat niet anders. Journalisten mogen bijzondere persoonsgegevens op grond van deze bepaling verwerken (publiceren) zonder aan de voorwaarden van de AVG te moeten voldoen, maar dat staat los van Wob-verzoeken die erop zien om toegang tot dergelijke gegevens te krijgen. Bijzondere persoonsgegevens mogen in het kader van Wob-verzoeken niet verstrekt worden tenzij dat kennelijk de persoonlijke levenssfeer niet raakt. De Wob en de UAVG bieden geen grond voor het oordeel dat dit niet geldt bij aanvragen van journalisten.

Artikel 85 van de AVG regelt evenmin de toegang van journalisten tot bijzondere persoonsgegevens. Anders dan [appellant] betoogt, kan een beroep op dit artikel er daarom niet toe leiden dat de absolute weigeringsgrond van artikel 10, eerste lid, aanhef en onder d, van de Wob bij aanvragen van journalisten buiten toepassing moet blijven.

[...] Mocht de rechtbank alleen maar een selectie van de documenten beoordelen?

[...] 10.2. De rechtbank heeft overwogen dat zij een selectie van de geheim gehouden documenten, waarbij de burgemeester de weigeringsgrond van artikel 10, eerste lid, aanhef en onder d, van de Wob heeft toegepast, heeft beoordeeld op de aanwezigheid van bijzondere persoonsgegevens. Uit de uitspraak blijkt dat de rechtbank in ieder geval kennis heeft genomen van documenten 30, 32.2, 95 en 98. De Afdeling overweegt hierover dat het onder omstandigheden gerechtvaardigd kan zijn te volstaan met een steekproef; vergelijk uitspraak van de Afdeling van 1 december 2017, [ECLI:NL:RVS:2017:248](#). Het ligt in een dergelijke situatie - ingeval de beoordelingswijze punt van geschil is - op de weg van de rechtbank om aan te geven waarom een selectie is gemaakt en hoe die selectie is vormgegeven. Dit is in de aangevallen uitspraak niet gebeurd. Aan dit gebrek hoeft evenwel geen gevolg te worden verbonden, omdat de Afdeling in hoger beroep wel alle passages waarin de betrokken weigeringsgrond is ingeroepen heeft beoordeeld en na deze beoordeling tot dezelfde conclusie als de rechtbank komt, zoals blijkt uit de navolgende overwegingen. Anders dan [appellant] heeft aangevoerd kan de Afdeling, ondanks de werkwijze van de rechtbank, haar controlefunctie dus onverminderd uitoefenen. [...]

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "AVG" (JnB 2023, 243).

JnB 2023, 248

MK ABRS, 08-03-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:922](#)

minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Wet openbaarheid van bestuur (Wob) 3, 4

Wet open overheid (Woo) 4.1

WOB. ONDERZOEK. Als een Wob-verzoek een bepaald organisatieonderdeel specifiek noemt, kan dat weliswaar een aanwijzing zijn voor de aanwezigheid van de verzochte informatie bij dat onderdeel, maar dat neemt niet weg dat de minister een zelfstandige onderzoeksplicht heeft. Afhankelijk van de aard van de verzochte informatie moet hij onderzoek verrichten bij de relevante organisatieonderdelen die de documenten onder zich zouden kunnen hebben.

VERZOEK. WOO. Artikel 4.1, eerste lid, van de Woo is nagenoeg gelijklopend aan artikel 3, eerste lid, van de Wob. Nu de wetgever op dit punt geen verandering ten opzichte van de Wob voor ogen heeft gehad, ziet de Afdeling reeds daarom geen reden voor een verandering van haar vaste rechtspraak over artikel 3, eerste lid, van de Wob. DOORZENDPLICHT.

[..] [appellant sub 2] heeft op 1 oktober 2020 een verzoek ingediend bij de minister om openbaarmaking op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) van documenten die samenhangen met 'Cycle-threshold'-waarden (hierna: Ct-waarden) en het testen op COVID-19.

[...] a) Het onderzoek naar de informatie

4.4.2. Vaststaat dat de minister zijn onderzoek heeft beperkt tot het RIVM. Daarvoor heeft de minister de hiervoor in overweging 4.4 genoemde argumenten gegeven. De Afdeling gaat niet mee met het argument van de minister dat in het Wob-verzoek en in de latere ingebrekestelling van 5 januari 2021 uitdrukkelijk alleen het RIVM staat genoemd en dat hij daarom alleen onderzoek bij het RIVM hoefde te verrichten. Als een Wob-verzoek een bepaald organisatieonderdeel specifiek noemt, kan dat weliswaar een aanwijzing zijn voor de aanwezigheid van de verzochte informatie bij dat onderdeel, maar dat neemt niet weg dat de minister een zelfstandige onderzoeksplicht heeft. Afhankelijk van de aard van de verzochte informatie moet hij onderzoek verrichten bij de relevante organisatieonderdelen die de documenten onder zich zouden kunnen hebben. Anders dan de minister stelt, betekent dat niet dat hij bij alle en dus ook niet-relevante organisatieonderdelen onderzoek zou moeten doen, zodat het argument dat een dergelijke werkwijze bij Wob-verzoeken daarom niet uitvoerbaar is niet opgaat. De minister kan wel worden gevolgd in zijn stelling dat het bij dit verzoek slecht denkbaar is dat de informatie onder een ander onderdeel van het ministerie zou berusten. De minister heeft gemotiveerd dat het RIVM als enige onderdeel binnen het ministerie beschikt over wetenschappelijk-technische expertise over testvragen, het gebruik van testmethodieken en het functioneren van laboratoria. Omdat het in de onder punten i) tot en met v) genoemde informatie van het Wob-verzoek gaat om openbaarmaking van wetenschappelijke en medische informatie op dit terrein heeft de minister zich terecht op dat standpunt gesteld. De Afdeling is dan ook, anders dan de rechtbank, van oordeel dat de minister zijn onderzoek naar de aanwezigheid van de verzochte informatie binnen zijn ministerie heeft mogen beperken tot een onderzoek bij het RIVM.

[...] b) De minister, de laboratoria en de GGD-en

[...] 4.5.1. In artikel 3, eerste lid, van de Wob staat dat een ieder een verzoek om informatie neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid kan richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf. Het is vaste rechtspraak van de Afdeling dat voor de beoordeling of een instelling, dienst of bedrijf die zelf geen bestuursorgaan is, werkzaam is onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan, bepalend is in welke mate het bestuursorgaan opdrachten of aanwijzingen kan geven aan de

instelling, de dienst of het bedrijf en/of in hoeverre de instelling, dienst of het bedrijf zich dient te richten naar de opdrachten of aanwijzingen van het bestuursorgaan. Dat kan worden afgeleid uit bijvoorbeeld de statuten van de instelling, dienst of het bedrijf of een door het bestuursorgaan en de instelling, dienst of het bedrijf gesloten overeenkomst (zie bijvoorbeeld overweging 6 van de uitspraak van 14 mei 2014, [ECLI:NL:RVS:2014:1723](#) en overweging 5 van de uitspraak van 31 maart 2021, [ECLI:NL:RVS:2021:658](#)).

4.5.2. [appellant sub 2] heeft ter zitting van de Afdeling betoogd dat deze vaste rechtspraak in het licht van de op 1 mei 2022 in werking getreden Wet open overheid (Woo) achterhaald is en aanpassing van die rechtspraak bepleit. De Afdeling volgt hem daarin niet. Artikel 4.1, eerste lid, van de Woo is nagenoeg gelijklopend aan artikel 3, eerste lid, van de Wob. In de geschiedenis van de totstandkoming van deze bepaling staat het volgende: "Het eerste lid is identiek aan artikel 3, eerste lid, van de Wob. In dat artikel is bepaald dat een verzoek ook kan worden ingediend bij een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf. Voor de duidelijkheid is thans toegevoegd dat de beslissing op het verzoek niet door die instelling, die dienst of dat bedrijf wordt genomen maar door het verantwoordelijke (overheids)orgaan" (Kamerstukken II 2011/12, 33 328, nr. 3, p. 68). De wetgever heeft op dit punt dus geen verandering ten opzichte van de Wob voor ogen gehad. De Afdeling ziet reeds daarom geen reden voor een verandering van haar vaste rechtspraak over artikel 3, eerste lid, van de Wob. Zij zal aan de hand van de onder 4.5.1 vermelde vaste rechtspraak beoordelen of het oordeel van de rechtbank juist is.

4.5.3. Tussen partijen staat vast dat de minister op 1 oktober 2020 het testen in het kader van de pandemiebestrijding liet uitvoeren door drie zelfstandige laboratoria op basis van een privaatrechtelijke overeenkomst (de Memorandum of Understanding). Na 1 oktober 2020 heeft hij daartoe overeenkomsten voor de verlening van logistieke en diagnostische diensten gesloten met nog eens 40 laboratoria. Tussen partijen staat niet ter discussie dat de verzochte informatie, of in elk geval een deel daarvan, bij de laboratoria berust. [...] . Dat betekent dat de Afdeling, anders dan de rechtbank, van oordeel is dat de drie laboratoria niet onder de verantwoordelijkheid van de minister werkzaam zijn. Dat betekent ook dat de minister geen onderzoek hoefde te doen naar de in het Wob-verzoek verzochte informatie bij de drie laboratoria (vgl. overweging 5.1 van de uitspraak van 31 maart 2021 [ECLI:NL:RVS:2021:658](#)).

4.5.4. Over het oordeel van de rechtbank dat de minister het Wob-verzoek, voor zover hij meent dat de in het verzoek genoemde GGD-en voor de toepassing van de Wob niet onder zijn verantwoordelijkheid vallen, had moeten doorsturen naar de GGD-en, overweegt de Afdeling het volgende. Uit artikel 4 van de Wob volgt dat als een schriftelijk verzoek ziet op gegevens in documenten die berusten bij een ander bestuursorgaan dan dat waarbij het verzoek is ingediend, het verzoek wordt doorgezonden. Tussen partijen staat niet ter discussie dat de GGD-en bestuursorganen zijn en niet onder de verantwoordelijkheid van de minister werkzaam zijn. De minister heeft in de bezwaarprocedure onderkend dat hij een doorzendplicht had. Dat blijkt uit een e-mail van 1 november 2021, waarin de minister de GGD-GHOR, de koepelorganisatie van de GGD-en, heeft gevraagd om een besluit te nemen over de openbaarmaking van de informatie waarop het Wob-verzoek ziet. Daarop heeft de GGD-GHOR de minister op 11 november 2021 laten weten dat het niet namens de GGD-en kan besluiten. De GGD-GHOR heeft de minister daarnaast laten weten dat de GGD-en alleen informatie hebben over de vraag of een testuitslag positief, zwakpositief of negatief is, maar dat zij geen informatie hebben over individuele Ct-waarden en de overige onder het verzoek vallende informatie. Er bestaat geen reden om aan de juistheid van de door de GGD-GHOR, die als koepelorganisatie van en aanspreekpunt voor de minister fungeert, verstrekte informatie te

twijfelen. Daarom mocht de minister op deze informatie van de GGD-GHOR afgaan. Onder die omstandigheden hoefde de minister het Wob-verzoek niet door te zenden naar de GGD-en.

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

Asiel

JnB 2023, 249

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Roermond, 13-03-2023, [ECLI:NL:RBDHA:2023:3154](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie 4, 19 lid 2, 47

Richtlijn 2008/115/EG 5

ASIEL. Prejudiciële vragen aan HvJEU over ambtshalve toetsing door rechterlijke autoriteit van niet-naleving van de eerbiediging van het beginsel van non-refoulement.

I Dient artikel 47 Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie gelezen in samenhang met artikel 4 Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie, artikel 19, tweede lid, Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie en artikel 5 Terugkeerrichtlijn, aldus te worden uitgelegd dat een rechterlijke autoriteit ambtshalve de eventuele niet-naleving van de eerbiediging van het beginsel van non-refoulement moet vaststellen op basis van de gegevens in het dossier die haar ter kennis zijn gebracht en zoals aangevuld of verduidelijkt in de bij haar gevoerde procedure op tegenspraak? Is de omvang van deze verplichting afhankelijk van de omstandigheid of de gevoerde procedure op tegenspraak is ingeleid met een verzoek om internationale bescherming en is de omvang van deze verplichting dus anders indien een refoulementrisico wordt beoordeeld in het kader van toelating, dan wel in het kader van terugkeer?

II Dient artikel 5 Terugkeerrichtlijn, gelezen in samenhang met artikel 19, tweede lid, Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie, aldus te worden uitgelegd dat indien een terugkeerbesluit wordt genomen in een procedure die niet is ingeleid met verzoek om internationale bescherming, de beoordeling of het refoulementverbod aan terugkeer in de weg staat, moet plaatsvinden voorafgaand aan het opleggen van een terugkeerbesluit en staat een vastgesteld refoulementrisico dan in de weg aan het opleggen van een terugkeerbesluit of is een vastgesteld refoulementrisico in die situatie een uitzettingsbeletsel?

III Herleeft een terugkeerbesluit indien dit terugkeerbesluit is geschorst door een nieuwe procedure die niet is ingeleid met een verzoek om internationale bescherming of dient artikel 5 Terugkeerrichtlijn, gelezen in samenhang artikel 19, tweede lid, Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie, aldus te worden uitgelegd dat in het geval het refoulementrisico niet is beoordeeld in de procedure die leidt tot de hernieuwde vaststelling van onrechtmatig verblijf, een actuele beoordeling van het refoulementrisico dient te volgen en dient dan een nieuw terugkeerbesluit te worden opgelegd? Luidt de beantwoording van deze vraag anders indien geen sprake is van een geschorst terugkeerbesluit, maar van een terugkeerbesluit waaraan door de derdelander en door de autoriteiten gedurende geruime tijd geen uitvoering is gegeven?

De rechtbank geeft het Hof, ondanks dat niet wordt verzocht om toepassing van de versnelde procedure of de spoedprocedure, conform punt 37 van de "Aanbevelingen aan de nationale

rechterlijke instanties over het aanhangig maken van prejudiciële procedures”, in overweging de gestelde vragen als volgt te beantwoorden:

I Artikel 47 Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie, gelezen in samenhang met artikel 4 Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie, artikel 19, tweede lid, Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie en artikel 5 Terugkeerrichtlijn, dient aldus te worden uitgelegd dat de rechterlijke autoriteit in elke procedure waarin wordt vastgesteld dat (voorgezet) verblijf onrechtmatig is, verplicht is om ambtshalve de eventuele niet-naleving van de eerbiediging van het beginsel van non-refoulement vast te stellen op basis van de gegevens in het dossier die haar ter kennis zijn gebracht en zoals aangevuld of verduidelijkt in de bij haar gevoerde procedure op tegenspraak. De rechterlijke autoriteit is hiertoe verplicht ongeacht of de gevoerde procedure op tegenspraak is ingeleid met een verzoek om internationale bescherming en de omvang van deze verplichting is identiek indien het refoulementrisico wordt beoordeeld in het kader van toelating, dan wel in het kader van terugkeer.

II Artikel 5 Terugkeerrichtlijn, gelezen in samenhang met artikel 19, tweede lid, Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie, dient aldus te worden uitgelegd dat indien een terugkeerbesluit wordt genomen in een procedure die niet is ingeleid met verzoek om internationale bescherming, de beoordeling of het refoulementverbod aan terugkeer in de weg staat, moet plaatsvinden voorafgaand aan het opleggen van een terugkeerbesluit. Een vastgesteld refoulementrisico staat in die situatie niet in de weg aan het opleggen van een terugkeerbesluit, maar bij het opleggen van het terugkeerbesluit kan het land van herkomst evenwel niet als land van terugkeer worden bepaald en zal bovendien moeten worden beslist dat de verwijdering wordt uitgesteld op grond van artikel 9, eerste lid onder a, Terugkeerrichtlijn.

III Artikel 5 Terugkeerrichtlijn, gelezen in samenhang met artikel 19, tweede lid, Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie, dient aldus te worden uitgelegd dat telkens indien de beslisautoriteit vaststelt dat (voortgezet) verblijf onrechtmatig is, het beginsel van non-refoulement dient te worden geëerbiedigd en dit een actuele beoordeling van het refoulementrisico vereist.

Samenvatting

In het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie is bepaald dat niemand mag worden verwijderd of uitgezet naar, dan wel worden uitgeleverd aan een staat waar een ernstig risico bestaat dat hij aan de doodstraf, aan folteringen of aan andere onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen wordt onderworpen. Dit zogenoemde “verbod van refoulement” is in het Unierecht absoluut. In de Terugkeerrichtlijn is bepaald dat bij de tenuitvoerlegging van deze richtlijn het beginsel van non-refoulement wordt geëerbiedigd. Het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie garandeert daarnaast aan een rechtszoekende een doeltreffende voorziening in rechte.

Het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: het Hof) heeft recent uitspraak gedaan over de verplichting voor de rechterlijke autoriteit om de eventuele niet-naleving van een door de betrokkene niet aan de orde gestelde rechtmatigheidsvoorwaarde van de vreemdelingenbewaring ambtshalve vast te stellen. Het Hof heeft in dat arrest onder meer gewezen op het belang van het recht op vrijheid en de plicht om te zorgen voor een hoog niveau van rechtsbescherming gelet op het absolute vereiste om de betreffende persoon in vrijheid te stellen wanneer niet (langer) aan de voorwaarden voor de rechtmatigheid van de bewaring wordt voldaan. Het Hof heeft overwogen dat deze plicht meebrengt dat de rechterlijke autoriteit rekening moet houden met alle haar ter kennis gebrachte gegevens, zoals aangevuld of verduidelijkt in de bij haar gevoerde procedure op tegenspraak, en op basis daarvan, in voorkomend geval, de niet-naleving van een uit het Unierecht voortvloeiende

rechtmatigheidsvoorwaarde van de bewaring moet vaststellen, ook al heeft de betrokkene daar niet op gewezen.

Naar het oordeel van de rechtbank verplicht het Unierecht de rechterlijke autoriteit om vergelijkbare redenen om de eventuele niet-naleving van de eerbiediging van het beginsel van non-refoulement vast te stellen. Het grondrecht op vrijheid is fundamenteel. Het grondrecht om gevrijwaard te blijven van de doodstraf, foltering of andere onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen is dat evenzeer.

Het kan dan ook niet zo zijn dat indien partijen die zich tot een rechterlijke autoriteit wenden en niet onderkennen dat het refoulementsrisico niet of niet volledig ten gronde is beoordeeld en de rechterlijke autoriteit dit wel onderkent, deze rechterlijke autoriteit in de bij haar gevoerde procedure op tegenspraak hierover zwijgt. Het absolute karakter van het refoulementverbod verplicht de rechter om ambtshalve na te gaan of het beginsel van non-refoulement wordt geëerbiedigd indien wordt vastgesteld dat (voortgezet) verblijf onrechtmatig is en hierdoor in beginsel een vertrekplicht voor de derdelander en verwijderplicht voor de autoriteiten ontstaan, ook al heeft betrokkene hiertoe geen uitdrukkelijk (of deugdelijk onderbouwd) verzoek gedaan.

Naar het oordeel van de rechtbank vereist het absolute karakter van het refoulementverbod een (aanvullende) ambtshalve beoordeling door de rechterlijke autoriteit van de vraag of het beginsel van non-refoulement is geëerbiedigd, ongeacht of deze beoordeling plaatsvindt in het kader van een procedure die is ingeleid met een verzoek om internationale bescherming en dus ongeacht of een refoulementrisico dient te worden beoordeeld in het kader van toelating, dan wel in het kader van terugkeer en dient deze beoordeling bovendien steeds actueel te zijn.

In het Unierecht is evenwel niet expliciet bepaald dat de Unierechter, om een doeltreffende voorziening in rechte te bieden, verplicht is om ambtshalve na te gaan of het beginsel van non-refoulement wordt geëerbiedigd indien wordt vastgesteld dat het (voortgezet) verblijf van een derdelander niet rechtmatig is en moet worden beoordeeld of een terugkeerbesluit moet worden uitgevaardigd.

In het hoofdgeding is de aanvraag van verzoekers tot verblijfsaanvaarding op reguliere gronden afgewezen op 12 november 2020 en is voor de rechtsgevolgen van dit besluit verwezen naar een eerder opgelegd terugkeerbesluit. Het terugkeerbesluit dat op 9 augustus 2012 is genomen is voorafgegaan door de beoordeling van het refoulementrisico. In alle daarop volgende procedures om verblijfsaanvaarding op reguliere gronden is naar dit terugkeerbesluit verwezen. Een geactualiseerde beoordeling van het refoulementrisico heeft nimmer plaatsgevonden, terwijl verzoekers het grondgebied van de Unie sinds hun inreis niet hebben verlaten en het terugkeerbesluit van 9 augustus 2012 dus nimmer is geëffectueerd. De vraag komt op of de hernieuwde vaststelling van onrechtmatig verblijf, die volgt uit de afwijzing van een verzoek om verblijfsaanvaarding op reguliere gronden, een beoordeling van het refoulementrisico vereist en of deze beoordeling actueel moet zijn. De rechtbank vraagt zich af of deze thans in het hoofdgeding ontstane situatie verenigbaar is met het Unierecht en of het Unierecht de rechtbank verplicht om de vraag of het beginsel van non-refoulement is geëerbiedigd ambtshalve aan de orde te stellen in de bij haar op tegenspraak gevoerde procedure.

De rechtbank acht de beantwoording van de prejudiciële vragen, die zien op de vaststelling van onrechtmatig verblijf en terugkeer en niet op toelating en verblijfsaanvaarding, noodzakelijk om uitspraak te kunnen doen in het hoofdgeding en wendt zich dan ook tot het Hof om het Unierecht nader te duiden.

[Naar inhoudsopgave](#)

Richtlijnen en verordeningen

JnB 2023, 250

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Amsterdam, 03-02-2023, [ECLI:NL:RBDHA:2023:3170](#)
staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 30 lid 1

DUBLINVERORDENING. Roemenië. Serieuze aanknopingspunten dat pushbacks niet enkel aan de grens plaatsvinden.

6.3 Vervolgens moet de vraag gesteld worden of de fundamentele systeemfout in de asielprocedure van Roemenië als gevolg van pushbacks ook relevant is voor Dublinclaimanten. Verweerder stelt in zijn verweerschrift dat uit de door eiser overgelegde informatie blijkt dat de slachtoffers van de pushbacks asielzoekers zijn die zich in het grensgebied met Servië bevinden en dat eiser zich niet in die situatie bevindt. Eiser zal namelijk in Boekarest worden overgedragen aan Roemenië. Volgens verweerder is niet gebleken dat de pushbacks in Roemenië plaatsvinden op andere plaatsen dan aan de buitengrenzen. De rechtbank kan verweerder hierin niet volgen. Eiser heeft een e-mail van KlikAktiv overgelegd. In deze email staat dat KlikAktiv afweet van in ieder geval vier pushbacks die zien op Dublinclaimanten. In twee van deze vier zaken hebben zij fysiek bewijs kunnen verzamelen. In een rapport van KlikAktiv dat eind januari van dit jaar uitgebracht zal worden, zal één van deze zaken geanalyseerd worden. De rechtbank concludeert dat deze informatie serieuze aanknopingspunten bevat dat pushbacks ook plaatsvinden bij Dublinclaimanten en dus bij vreemdelingen die zich op afstand van de grens van Roemenië bevinden. Verweerder heeft hier onvoldoende tegenover gezet en is niet verder gekomen dan opmerken dat het onduidelijk is hoe KlikAktiv onderzoek doet. Gelet hierop, en omdat overgedragen Dublinclaimanten zich in de regel als asielzoekers vrij op het grondgebied van Roemenië kunnen bewegen,²⁰ had verweerder nader onderzoek moeten doen naar het risico voor overgedragen Dublinclaimanten om door Roemenië te worden uitgezet zonder of tijdens de behandeling van hun asielverzoek. De beroepsgrond slaagt.

[Naar inhoudsopgave](#)